

Koetoiminta ja käytäntö

Liite 17.3.2003   60. vuosikerta   Numero 1   Sivu 12

Kevätrapsien kasvuajat vaihtelevat viikon

Yrjö Salo ja Katri Pahkala, MTT

Kevätrapsi voi tuottaa hyvillä alueilla paremman sadon kuin rypsi. Pitkän kasvuajan vuoksi sen viljely onnistuu kuitenkin vain kaikkein edullisimmilla Etelä-Suomen viljelyalueilla. Vuonna 2002 kevätrapsi kasvoi hyvin ja ehti tuleentua, koska kasvukausi oli lämmin ja syksy hyvä. Satoa saatettiin virallisissa lajikekokeissa paljon, yli 2 000 kg/ha. Kevätrapsia viljellään kuitenkin vähän, vuonna 2002 vain 1 340 ha alalla.

Kevätrapsilajikkeen tulee olla viljelyoloihimme riittävän aikainen ja satoisa. Aikaisimman ja myöhäisimmän lajikkeen kasvuajassa on viikon ero. Lajikkeet ovat 00-tyyppiä, joissa on vähän erukahappoa ja glukosinolaattia. Sadon tulee täyttää öljynpuristamoiden laatuvaatimukset. Erityisesti myöhäiset kevätrapsilajikkeet eivät vältämättä ehdi kunnolla tuleentua eikä sadon lehtivihreäpitoisuus ehdi laskea ennen korjuuta. Tässä esitellään virallisella lajikelistalla olevat kevätrapsilajikkeet aikaisuusjärjestyksessä (jalostaja ja kauppaanlaskuvuosi Suomessa).

Aikainen ja satoisa Hyola 38

Hyola 38 (Zeneca Seeds 1997) on rapsiksi erittäin aikainen ja erittäin satoisa hybridilajike. Kasvuaika on keskimäärin 111 vuorokautta. Lajikkeen varsi on lyhyt, mutta lakoutuu kuitenkin enemmän kuin muilla lajikkeilla. Valkuaista ja lehtivihreää on vähän. Siemenet ovat pienempiä kuin muilla lajikkeilla.

Sanni (Mildola 2002) on melko aikainen ja satoisa uutuuslajike. Kasvuaika on kolme päivää pidempi kuin Hyola 38:lla. Laonkesto on parempi kuin Hyola 38:lla ja siemenet ovat suuria. Sadossa on vähemmän öljyä kuin muilla lajikkeilla.

Wildcat (Svalöf Weibull, Ruotsi 2002) on melko myöhäinen ja satoisa uutuuslajike. Kasvuaika on neljä päivää Hyola 38:aa pidempi. Varsi on melko luja ja sadossa on runsaasti valkuaista. Lehtivihreää on melko vähän, mutta öljyä puolestaan melko paljon.

Kunto (Svalöf 1991) on vanha, pitkävartinen lajike. Se tuottaa nykyisiä lajikkeita vähemmän satoa.

Sponsor (Svalöf Weibull, Ruotsi 2000) on myöhäinen ja satoisa lajike. Kasvuaika on viikon pidempi kuin Hyola 38:lla. Varsi on pidempi kuin muilla lajikkeilla, mutta luja. Sadossa on enemmän lehtivihreää kuin muilla lajikkeilla. Siemenet ovat suuria ja öljyä on melko vähän.

Ebony (Limagrain Genetics, Kanada 1996) on erittäin myöhäinen lajike. Sen sadossa on öljyä ja lehtivihreää runsaasti. Ebony ei ole enää mukana lajikekokeissa.

Lisätietoja: yrjo.salo@mtt.fi
puh. (02) 431 4161

Kevätrapsilajikkeiden ominaisuudet virallisissa lajikekokeissa vuosina 1995–2002.

Lajike	Suositeltu viljelyvyöhyke	Kasvu-aika vrk	Satoisuus kg/ha	Lako %	Varsi cm	Valkuainen	Öljy ¹⁾ %	Öljysato kg/ha	Lehtivihreä ² mg/kg
Hyola 38	I	111	2330 =100	37	82	22,0	41,9	932	26,6
Sanni	I	114	104	23	85	24,3	40,6	951	37,2
Wildcat	I	115	104	18	85	24,8	42,2	1021	32,0
Sponsor	I	118	106	9	90	24,1	41,4	1000	52,8

¹⁾ 9 %:n kosteudessa